

Motion till riksdagen 2013/14:So242

av **Christer Akej (M)**

Överflyttning av boende inom socialtjänsten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten att se över regelverket om överflyttning av boende inom socialtjänsten.

Motivering

Socialtjänstlagen är i huvudsak en målinriktad ramlag. Med en ramlag avses att detaljregleringar undviks i så stor utsträckning som möjligt samt att verksamheten styrs genom mål och delmål som anges i lagen. Mot bakgrund av konstruktionen finns ett tolkningsutrymme för de kommuner och domstolar som tillämpar lagstiftningen.

Överflyttningsregeln inom socialtjänsten riktar sig till kommunerna och hur bestämmelsen tillämpas kan få stora återverkningar på socialtjänstens verksamhet exempelvis vad gäller tillgången till olika typer av boenden. I socialtjänstsammanhang tillgodoses bistånd normalt sett av och i den kommun där den enskilde vistas och oftast också är bosatt. Den enskilde ska vanligtvis inte behöva lämna sin hemkommun för att få nödvändiga insatser såsom exempelvis ett boende enligt 5 kap. 5 eller 7 § socialtjänstlagen (2001:453). Närhetsprincipen som ofta tillämpas inom socialtjänstlagen innebär därför att vård, exempelvis på ett hem för vård eller boende, ska förläggas så nära hemmiljön som möjligt.

Den 1 maj 2011 infördes nya regler i socialtjänstlagen (2001:453), SoL, och i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, med syfte att förtydliga ansvarsfördelningen mellan bosättningskommun och vistelsekommun. Enligt de nya bestämmelserna ska bosättningskommunen ha ansvar för stöd- och hjälpinsatser oavsett om den enskilde vistas i bosättningskommunen eller tillfälligt i en annan kommun. Vistelsekommunen kan

Fel! Okänt namn på

då i vissa fall bli skyldig att bistå med utredning och verkställighet av en insats. Reformen inom socialtjänstlagen gjordes mot bakgrund av tvisten kring vem som exempelvis ska betala hemtjänst för sommargästerna. En placerande kommun kan via den nya lagstiftningen ansöka om överflyttning och har också stora möjligheter att få igenom ärendet mot den mottagande kommunens vilja. Detta gäller särskilt de vårdboenden som har boende som bott där länge – åtminstone några år.

Man undantog i den nya lagstiftningen dock de människor som är placerade enligt LSS. Här finns exempelvis Järnakollektiven i Södertälje kommun som ett exempel. Där placeras personer med utvecklingsstörning och autism från hela landet. Det skulle bli närmast förödande för Södertälje kommun om vårdansvaret och de medföljande kostnaderna flyttades över till Södertälje kommun. Det handlar om många platser och stora kostnader. En baksida av den nya lagstiftningen har därmed blivit att vissa kommuner nu sett en möjlighet att bli av med sina sociala kostnader genom att flytta över ärenden till en annan kommun.

Huvudregeln bör därför fortsatt vara att den placerande kommunen behåller sitt ansvar. En överflyttning till en annan kommun måste ses som ett undantag och bestämmelsen om överflyttning måste tillämpas med stor försiktighet. En annan hantering av dessa ärenden kan i sin förlängning på ett negativt sätt påverka kommunernas vilja att inom den egna kommunen välkomna verksamhet inom socialtjänsten. Särskilt verksamhet för personer med mycket komplicerad problematik kan vara mycket kostsam. Den kommun som vill satsa på och uppmuntra attraktiva boenden med mera inom kommungränsen, ska kunna göra det utan risk för övervältring av kostnader från andra kommuner.

Jag vill därför uppmärksamma regeringen på möjligheten att se över regelverket angående överflyttning av boende inom socialtjänsten.

Stockholm den 18 september 2013

Christer Akej (M)